

Fokken met cijfers

Wachtstieren geven eerste indicaties over verervingspatroon

Eén levend kalf per koe per jaar. Het moet de betrachting van elke vleesveehouder met Belgisch-witblauwvee zijn. Fokwaardecijfers over drinkvermogen, vitaliteit en vooral sterfte van de kalveren bieden hierbij een bedrijfsafhankelijk inzicht. Maar het is verstandig om de betrouwbaarheid van de gegevens in de gaten te houden.

Recent gaf het Belgisch-witblauwstamboek te Ciney de fokwaarden bij geboorte vrij voor de wachtstieren. De fokwaarden zijn het resultaat van het nakomelingenonderzoek in het veld tijdens de periode 1-1-1997 tot en met 1-12-2004. Het betrof meer dan 300.000 kalveren van 741 KI-stieren; 46 procent van de kalveren was van het mannelijk geslacht, 54 procent van het vrouwelijk geslacht. De gemiddelde drachtduur bedroeg 281 dagen en het gemiddelde geboortegewicht 45,5 kilogram. Naast drachtduur en geboortegewicht werden bij geboorte eveneens twee functionele kenmerken op een schaal van één (slecht) tot drie (goed) gescoord: het drinkvermogen en de vitaliteit van de kalveren. Ook de sterftegevallen, ongeacht de oorzaak, werden op het ogenblik van het bezoek opgetekend. Tabel 6 geeft de fokwaarden weer voor wachtstieren die bij de publicatie door het stamboek in januari 2004 geen fok-

waarden hadden, zoals Baroque de l'Ecluse. Ook staan in de tabel de wachtstieren die nog onvolledige fokwaarden hadden, bijvoorbeeld Emigre de Saint Fontaine. Voor de kenmerken als geboortegewicht en conformatie komen immers enkel fokwaarden met een minimum aan betrouwbaarheid van 70 procent in aanmerking voor publicatie. Dit stemt in twee op drie gevallen overeen met een positieve of negatieve voorspellingsfout van 5 indexpunten. Voor de functionele kenmerken geldt een publicatieminimum van 50 procent betrouwbaarheid vanwege een lagere erfelijkheidsgraad.

Génétique Avenir Belgimex

Op conformatie scoort Dandi de Sainte Hélène het hoogst met een fokwaarde van 126. Deze Lassofoon uit Imposante de Sainte Hélène, ook de moeder van gewezen KI-stier Coquin de Sainte Hélène, scoort gemiddeld op het vlak van drink-

naam stier	index
Dandi de Ste. Hélène	126
Jacobin d'Once	123
Emigre de St. Fontaine	122
Blason de l'Eau d'Eppe	121
Ajuste de Bronheit	121
Bijoutier de Roupage	97

Tabel 1 – Top-5 conformatie

naam stier	index
Falco van het Negenbunder	119
Brillant du Pont d'Herbais	116
Franchi de la Bonne Raie	115
Horoscope du Fond de Bois	114
Long des Waleffes	114
Bijoutier de Roupage	105

Tabel 2 – Top-5 drinkvermogen

naam stier	index
Brutal de St. Fontaine	114
Western du Coin	114
Heureux de Somme	114
Fervent de Somme	114
Horoscope du Fond de Bois	112
Bijoutier de Roupage	105

Tabel 3 – Top-5 vitaliteit

naam stier	index
Belier des Freines	130
Despote de l'Eau d'Eppe	126
Bienvenu de la Petite Ferrière	119
Asterix de Fooz	119
Philliper de Remichampagne	118
Bijoutier de Roupage	100

Tabel 4 – Top-5 sterfte

In de vermelde tabellen op onderdelen werd de huidige nummer één van de volledig afgeteste stieren, Bijoutier de Roupage, als referentie erbij gezet. Een index van 100 is gemiddeld. Eén standaardafwijking komt overeen met 10 indexpunten (27 % van de stieren). Twee standaardafwijkingen komen overeen met 20 indexpunten (5 % van de stieren).

Nakomelingengroep van Falco van het Negenbunder

naam stier	organisatie	vader	moedervader	geboortegewicht	conformatie	drinkvermogen	% betr.	% vitaliteit	% betr.	% sterfte	% betr.
Adjectif de Rocourt	Belgian Blue Group	Radar van Terbeck	Indien	85	103	98	82	99	78	95	61
Auteur de la Grigeoule	Belgian Blue Group	Brutal	Brulot	107	105	110	59	105	51	n.p.	—
Baroque de l'Ecluse	Belgian Blue Group	Brutus v.h. Pasveld	Fausto	87	109	102	64	106	56	n.p.	—
Bivouac du Vivier	Belgian Blue Group	Osborne	Guliver	97	110	96	91	93	89	114	84
Blak de Baty D'Eprave	Belgian Blue Group	Baron BB	Seduisant	114	114	104	73	101	67	104	49
Brillant du Pont d'Herbais	Belgian Blue Group	Seduisant	Fameux	98	105	116	67	111	60	n.p.	—
Butineur du Grand Courty	Belgian Blue Group	Diabolo	Dandy	109	120	95	50	n.p.	—	n.p.	—
Campeur Rouge Cense	Belgian Blue Group	As de Trefle	Farceur	94	106	108	59	107	52	n.p.	—
Caporal de Lamouline	Belgian Blue Group	Valliant du Carrefour	Vigoureux SF	97	108	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Clovis de la Venne	Belgian Blue Group	Torrero	Guliver	100	119	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Coliath de Ste. Hélène	Belgian Blue Group	Brutus v.h. Pasveld	Epatant	100	114	87	62	105	55	n.p.	—
Conquis d'Embise	Belgian Blue Group	Sagitaire	Lutin	104	117	93	55	n.p.	—	n.p.	—
Dandi de Ste. Hélène	Belgian Blue Group	Lasso	Marquis	95	126	94	67	101	60	n.p.	—
Debordant de Biourges	Belgian Blue Group	Osborne	Marquis	101	110	91	91	95	88	110	80
Defi de l'Orangerie	Belgian Blue Group	Lasso	Exquis	93	111	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Delta d'Embise	Belgian Blue Group	Brulot	Emir	95	112	83	63	77	55	n.p.	—
Diable de l'Orgelot	Fabroca	Istamboul O.	Gavroche	105	103	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Dicton du Coin	Belgian Blue Group	Falco v.d. Haghorst	Neblon	103	105	105	79	104	74	n.p.	—
Doudou du Sartay	Belgian Blue Group	Artaban SF	Bison	89	100	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Dracula de Monplaisir	Belgian Blue Group	Hebreu	Guliver	n.p.	106	103	75	105	69	112	55
Emigre de Saint Fontaine	Belgian Blue Group	Calimero	Radar SF	102	122	102	88	104	85	108	76
Falco v.h. Negenbunder	Génétique Avenir Belgimex	Brutus v.h. Pasveld	Fausto	98	108	119	50	n.p.	—	n.p.	—
Ferment des Tiennes	Belgian Blue Group	Torrero	Guliver	98	108	98	51	n.p.	—	n.p.	—
Filou de Ste. Fontaine	Belgian Blue Group	Fausto	Ingenieur	106	111	104	73	106	67	n.p.	—
Freddy des Papillons	Belgian Blue Group	Fervent	Bruegel	93	106	100	72	95	66	n.p.	—
Gitan du Petit Mayeur	Belgian Blue Group	Cubitus	Torrero	108	99	97	60	92	52	n.p.	—
Hibou de Mehogne	Belgian Blue Group	Biscuit	Hebreu	91	102	95	60	96	52	n.p.	—
Indulgent de Somme	Belgian Blue Group	Calimero	Galopeur	94	106	84	78	92	72	108	57
Jalon de la Roche Gue	Belgian Blue Group	Brulot	Galopeur	99	106	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Libro v.h. Negenbunder	Belgian Blue Group	Osborne	Ingenieur	111	108	95	56	n.p.	—	n.p.	—
Nabi du Colas	Belgian Blue Group	Inexes	Bengali	96	104	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Officiel de Haute Somme	Belgian Blue Group	Brutal	Ministre	101	107	101	65	105	58	n.p.	—
Operateur de Fontena	Belgian Blue Group	Radar van Terbeck	Osborne	98	108	87	73	82	66	n.p.	—
Rabbin de Cras Avernas	Belgian Blue Group	Torrero	Labrador	98	116	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Salomon de Cras Avernas	Belgian Blue Group	Tonique	Buffalo	98	106	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Talboy v.h. Oud Hof	Belgian Blue Group	Urbain	Taquin	98	106	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Tison de Wihogne	Belgian Blue Group	Torrero	Decide	114	107	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—
Tonton v.d. Jochrisshoeve	Belgian Blue Group	Brutal	Avis	91	104	111	61	109	54	n.p.	—
Turbo v.d. Averegten	Belgian Blue Group	Torrero	Fausto	95	113	94	70	104	63	n.p.	—
Valentin des Papillons	Belgian Blue Group	Torrero	Savant	98	100	n.p.	—	n.p.	—	n.p.	—

Tabel 5 – Fokwaarden bij geboorte KI-wachtstieren witblauw, n.p. = niet publiceerd, bron: Stamboek Belgisch witblauw, Ciney 2005

vermogen en vitaliteit. Dandi, die voor het eerst in 2003 door de Haliba-VRV werd ingezet, werd bij de IBR-uitbraak opgeruimd. Er is dus geen sperma meer voorradig.

Voor drinkvermogen scoort Falco van het Negenbunder het best. De stier voert ook het top-5-klassement drinkvermogen 'aller tijden' aan. Falco (Brutus x Fausto) is de eerste stier met een fokwaarde voor de nieuwe KI-groep Génétique Avenir Belgimex. Vitaliteit en sterfte zijn evenwel niet bekend. 'De stier werd afgevoerd vanwege een gebroken poot,' zegt de verkoopleider voor Vlaanderen, Pieter Freson, 'maar ge-

zien hij altijd een goede spermaproductant is geweest, is er nog voldoende voorraad.' Falco, gefokt door Leo van de Gaar uit het Nederlandse Slenaken, kreeg een eigen beoordeling van 87 punten voor totaal exterieur met 91,5 punten voor bespiering. Brillant d'en Haut (v. Seduisant) staat aan kop voor het onderdeel vitaliteit van de kalveren. Deze Seduisantzoon werd weinig ingezet in Vlaanderen en in Nederland maar kreeg wel kansen in Wallonië. De stier werd afgevoerd, er is geen sperma meer beschikbaar.

Dracula de Monplaisir bekleedt de minst benijdenswaardige positie van alle stieren

uit de lijst. De Hebreuzoon uit 91-puntentoe Jeanne d'Arc de Monplaisir, nationaal kampioene te Libramont, zet een fokwaarde neer van 112 op het onderdeel sterfte, maar de betrouwbaarheid is met 55 procent nog wel erg laag. Dracula werd geruimd bij de IBR-uitbraak in Mons. Na Istamboul de l'Orgelot heeft maatschap Fabroca met Diable de l'Orgelot in haar aanbod een tweede stier met fokwaarden, zij het ook hier beperkt.

Guy Nantier